

STM-OKM TAIKU4 -YHTEISTYÖRYHMÄN KOKOUS

Aika: pe 31.1.2025 klo 10.00–11.30

Paikka: Microsoft Teams -etäkokous

Kutsutut

Puheenjohtajat

ylijohtaja Riitta Kaivosoja, opetus- ja kulttuuriministeriö (kokouksen puheenjohtaja)
osastopäällikkö Annakaisa Iivari, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet

kehittämisen neuvos Heli Hätönen, sosiaali- ja terveysministeriö
johtaja Minna Karvonen, opetus- ja kulttuuriministeriö (klo 11 asti)
~~johtaja Taru Koivisto, sosiaali- ja terveysministeriö~~
kehittämispäällikkö Suvi Parikka, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (klo 11.06 asti)
erityisasiantuntija Isto Turpeinen, Taiteen edistämiskeskus
kulttuuriasianneuvos Johanna Vuolasto, opetus- ja kulttuuriministeriö

Sihteerit

kulttuuriasianneuvos Laura Norppa, opetus- ja kulttuuriministeriö
erityisasiantuntija Sini Seemer, sosiaali- ja terveysministeriö (kokouksen sihteeri)

Kokoukseen kutsutut työryhmän ulkopuoliset asiantuntijat

~~Tampereen yliopiston terveystieteiden yksikön kansanterveystieteen professori Pilvikki Absetz~~
Väitöskirjatutkija Pilvi Kuitu
Erityissuunnittelija Silva Siponkoski

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Riitta Kaivosoja avasi kokouksen klo 10.00 ja totesi kokouksen osallistujat.

2. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

3. Kulttuurinhyvinvoinnin puheeksioton malli, erityissuunnittelija Silva Siponkoski

Silva Siponkoski esitteli kulttuurinhyvinvoinnin puheeksioton mallia, joka on keskeinen työkalu mm. yhdyspintatyön näkökulmasta. Mallia on kehitetty yhteistyössä kuuden eri hyvinvointialueen, Taikusydän-yhteispisteen ja Tampereen yliopiston kanssa. Esitys on Taiku4-työryhmän Teams-kansiossa.

Mallia on pilotoitu ensin Helsingissä hyvin tuloksin ja se otetaan käyttöön vuonna 2025 Helsingissä eri sote-palveluissa. Mallin laajentamista muille hyvinvointialueille

valmistellaan. Silja Siponkoski toi esiin, että puheeksiottamisen kirjaamista tulisi edistää kansallisella tasolla uuden OAB-koodin avulla ja osana vähimmäistietovaatimuksia.

Keskusteltiin mallin kansallisesta edistämisestä. Tuotiin esille VANUPO:n toimenpide liittyen kulttuurin edistämiseen ja nuoriin. Myös helposti toteutettavaa koulutusta mallin käyttöön pidettiin tärkeänä. Todettiin, että OAB-koodin saaminen olisi hyvä asia, mutta siitä on vielä pitkä matka minimitietosisältöihin. Iso kansallinen haaste on kirjaamisen kehittäminen niin, että tieto ennaltaehkäisevistä palveluista olisi hyvällä tasolla. Tuotiin esiin, että hyvinvointialueiden ohjauksessa hyte on mukana yksittäisenä lauseena ja hyvin ylätasoisena. Asioita kannattaa edistää ns. alhaalta ylöspäin mm. eri verkostojen kautta. Esimerkiksi THL:llä on hyviä verkostoja, kuten hyte-koordinoijien verkosto, jotka vievät asiaa eteenpäin.

Kulttuurihyvinvoinnin laatukriteeristö ja muita ajankohtaisia teemoja kulttuurista kansanterveyden kysymyksenä ja osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, väitöskirjatutkija Pilvi Kuitu

Pilvi Kuitu esitteli kulttuurihyvinvointipalveluiden laatukriteeristöä, joka on juuri tullut julkiseksi. Laatukriteeristö liittyy elintapaohjauksen ja puheeksi ottamisen kokonaisuuteen. Kokonaisuutta on työstetty Pirkanmaalla osana RRP-ohjelman HOPPU2-hanketta. Kriteeristön avulla pyritään tunnistamaan eri laadun elementtejä, josta kulttuurihyvinvointivaikutukset syntyvät. Tarkoitus on palvella kuntia, hyvinvointialueita ja palveluntuottajia. Esitys on Taiku4-työryhmän Teams-työtilassa.

Pilvi Kuitu kertoi myös väitöskirjatutkimuksestaan, jossa tutkitaan kulttuuria kansanterveyden kysymyksenä.

Käytiin keskustelua ja todettiin, että laatutyön eteneminen ja jatkokehittäminen on tärkeää. Muistutettiin siitä, että laki velvoittaa tekemään hyvinvointisuunnitelmat ja -kertomukset yhteistyössä kuntien kanssa, joten kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö kulttuurihyvinvoinnin edistämässä on tärkeää. Todettiin, että käytettävyyšnäkökulma on myös tärkeä ottaa huomioon. Kulttuurihyvinvointipalveluja tuottavat toimijat voivat kokea kriteeristöjen käyttämisen turhan raskaaksi, mikä on huomioitava jalkauttamisessa.

4. Ajankohtaiset asiat

- Isto Turpeinen kertoi tulevista IKO-hankkeista, joita ei vielä ole julkistettu. Alkamassa on kaksi hanketta, joista toinen Pohjois-Savossa ja toinen Lapissa.
- Taikessa on jaossa 1,5 miljoonaa osallisuuden ja hyvinvoinnin edistämisen avustuksiin. Mukana on myös järjestöjä.

- Johanna Vuolasto kertoi Nuorisoriikollisuuden torjunta ja ehkäisy kulttuurin ja liikunnan keinoin -hankkeesta, joka on OM-rahoitettu, OKM-ohjattu hanke, jonka toteuttajana on Taike/Porttiteatteri. Hankkeessa toteutetaan vankilasta vapautuneiden yhteisöteatteritoimintaa. Vapautumisvaiheen jälkeen tehdään yhteistyötä Aseman lapset ry:n kanssa. Annakaisa livari totesi, että myös TE-edistämisen määrärahan puitteissa on teemana katuriikollisuuden ehkäisy teemana. Myös suljetuissa vankiloissa tarjotaan lukupiiritoimintaa.

6. Muita asioita

Muita asioita ei ollut.

7. Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous pidetään 25.2.2025 klo 10–11.30.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.28.